

[Lysholt Hansen.]

den i højere grad svarer til de arbejdsmæssige betingelser og forhold, de unge mennesker skal ud at virke i under og efter uddannelsen. Det er vigtigt for mig at få fremhævet disse ændrede arbejdsvilkår og forhold, som den udenforstående måske ikke bemærker, men som det er nødvendigt at tage i betragtning, når man skal udforme en ny bibliotekaruddannelse så realistisk og hensigtsmæssigt som muligt.

Erfaringerne har klart vist, at der er et misforhold mellem de 2½ år, der nu anvendes på den praktiske oplæring, og det teoretiske studium, som kun er af 1½ års varighed. Hertil kommer det helt afgørende, at bibliotekerne ikke kan påtage sig at uddanne det nødvendige antal elever; man har simpelt hen ikke lærepladser til dem. En afvikling af den traditionelle elevoplæring må gennemføres, især under indtryk af, at det antal elever, der efter den nugældende ordning i gennemsnit går ud fra skolen om året, ligger på 74-75 pr. år; og hvis vi fortsætter med den ordning, så ikke alene øges bibliotekarmangelen, men vi har overhovedet ingen chance for at løse de opgaver, der trænger sig på i de kommende år. Hvis vi skal vinde ind på bibliotekarmangelen, hvis vi skal løse disse opgaver, som jeg skal nævne nogle enkelte af om lidt, skal vi op på årligt at uddanne ca. 200, og vi kan efter min opfattelse ikke vente med at gå i gang med opgavens løsning. Selv om den faguddannede bibliotekar i stigende omfang vil overtage arbejdet i de mindre biblioteker i landkommunerne i takt med kommunesammenlægningen, så vil deltidsbibliotekargruppen ikke dermed uddø. Vi ved, at der vil komme flere biblioteker i disse større landkommuner, og vi skylder at have folk med den fornødne uddannelse til rådighed også for vore landkommuner, så beboerne i disse ikke skal have en i biblioteksmæssig henseende anden stilling end dem, der er heldige at bo i en by — i den henseende heldige. Der bliver altså alligevel brug for en udvidet kursusvirksomhed for deltidsbibliotekarerne, og derfor vil der også på dette område ske visse ændringer, bl. a. ved en udbygning af de lokale kursus og en udvidelse af efteruddannelsesmulighederne for deltidsbibliotekarere.

Ved oprettelsen af Danmarks biblioteksskole i 1956 udstræktes det i forvejen meget intime samarbejde mellem folkebibliotekerne og de videnskabelige biblioteker til også at omfatte uddannelsen, og skolen står i dag som et centralt bindeled imellem vore forskellige bibliotekstyper og bibliotekarere. Medens den biblioteksteoretiske undervisning af de videnskabeligt uddannede bibliotekarere har vist sig at være af et passende omfang og derfor kun ønskes ajourført med hensyn til studieplaner, stiller sagen sig noget anderledes for biblioteksassistenternes vedkommende. Denne gruppe medarbejdere ved de videnskabelige biblioteker er forøget væsentligt i de senere år, og kravet om forbedring af deres uddannelse har rejst sig. Der er nu lagt faste rammer for en elevuddannelse af 4 års varighed, og inden for denne tid skal eleven gennemføre skolen for biblioteksassistenter, som agtes væsentligt udbygget.

Der planlægges her en uddannelse af en sådan kvalitet, at biblioteksassistenterne udrustes til selvstændigt at kunne løse en betydelig del af de bibliotekstekniske opgaver, der forekommer i de videnskabelige biblioteker og institutioner. På grundlag af de erfaringer, man har gjort med arbejde på skolens 2 sektioner, søger man altså nu at modernisere og udbygge studieplanerne og at tilpasse hele uddannelsen til den aktuelle bibliotekssituation, og det anser jeg for en særdeles nødvendig revision. Ligeledes anser jeg det for vigtigt, at der nu åbnes mulighed for meddelelse af videregående undervisning og for, at man kan give de folk, der deltager i denne undervisning, et økonomisk rimeligt grundlag at deltage på.

Biblioteksskolen har i de forløbne år arrangeret mange og velbesøgte kursus for faguddannede bibliotekarere, men disse kursus har efter min mening været alt for kortvarige og slet ikke kunnet løse det videre uddannelsesproblem, som bibliotekarerne har fælles med andre fag.

Hvis lovforslaget vedtages, vil biblioteksvæsenet få en parallel institution til Danmarks lærerhøjskole, og bibliotekarerne får mulighed for såvel at følge med i fagets teoretiske udvikling som at ajourføre og udbyde deres litteraturkundskab og dygtig-